

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.706/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 6 januari 2006 door de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "betreffende de toekenning van subsidies aan de land- en tuinbouwbedrijfshoofden die een beroep doen op een bedrijfsleidingsdienst", heeft op 24 januari 2006 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Artikel 33, tweede lid, vijfde streepje, van verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 ¹ voorziet in steun voor bepaalde maatregelen die betrekking hebben op "dienstverlenende instanties voor de basiszorg voor de plattelandseconomie en -bevolking".

Uitvoering aan deze verordeningsbepaling wordt gegeven bij het ministerieel besluit van 28 maart 2001 betreffende de toekenning van toelagen aan de bedrijfsleidingsdiensten. De bedrijfsleidingsdiensten worden, mits zij aan bepaalde voorwaarden voldoen, erkend en krijgen een subsidie voor het bedrijfsleidingsadvies dat zij aan landbouwers verschaffen.

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering beoogt de vervanging van het voornoemde ministerieel besluit door een omzeggens identieke regeling, met dien verstande dat de adressaten van de bedoelde subsidies de land- en tuinbouwbedrijfshoofden zijn, en dus niet langer de bedrijfsleidingsdiensten.

¹Verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen.

De ontworpen regeling is van tijdelijke aard, aangezien luidens artikel 5, zesde lid, van het ontwerp de subsidieaanvragen vanaf een boekjaar beginnend na 31 december 2006 niet ontvankelijk zijn.

3.1. Voor de ontworpen regeling moet de rechtsgrond worden gezocht in artikel 12, derde lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991. Luidens die bepaling moet er, bij ontstentenis van een organieke wet, voor elke toelage in de algemene uitgavenbegroting een speciale bepaling zijn die de aard van de toelage preciseert; die toelagen kunnen worden toegekend onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning (lees te dezen: de Vlaamse Regering).

De bedoelde speciale bepaling kan in casu worden gevonden in artikel 14 van het decreet van 21 december 2005 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006 ². Dit artikel bepaalt: "Binnen de perken van de betrokken basisallocatie kunnen de volgende subsidies worden toegekend: (...) «PR 54.10 BA 51.01 Ondersteuning m.b.t. het toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en bedrijfsbegeleiding»".

3.2. De in het eerste en het tweede lid van de aanhef vermelde wet en decreet bieden geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit. Deze leden dienen dan ook uit de aanhef te worden weggelaten.

²Dit decreet werd vooralsnog niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Rekening houdende met de opmerkingen 3.1 en 3.2, redigere men het eerste en het tweede lid van de aanhef als volgt:

"Gelet op de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, inzonderheid op artikel 12, derde lid;

Gelet op het decreet van 21 december 2005 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006, inzonderheid op artikel 14;"

5. In fine van het derde lid van de aanhef schrijve men: "..., gewijzigd bij verordeningen (EG) nrs. 1783/2003, 567/2004, 583/2004 en 2223/2004 van de Raad;"

6. De in het vierde lid van de aanhef vermelde verordening (EG) nr. 1750/1999 is vervangen bij verordening (EG) nr. 445/2002 van de Commissie van 26 februari 2002 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw, welke verordening op haar beurt is vervangen bij verordening (EG) nr. 817/2004 van de Commissie van 29 april 2004 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw. Deze laatste verordening is gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1360/2005 van de Commissie van 18 augustus 2005 houdende wijziging van verordening (EG) nr. 817/2004 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw.

Het vierde lid dient in deze zin te worden aangepast.

.../...

7. Het in het vijfde lid van de aanhef vermelde koninklijk besluit van 21 maart 1986 betreffende de toekenning van toelagen om het houden van land- of tuinbouwbedrijfseconomische boekhoudingen aan te moedigen, biedt het ontworpen besluit geen rechtsgrond en wordt er ook niet door gewijzigd of opgeheven. De vermelding van dat besluit is evenmin noodzakelijk voor een goed begrip van de ontworpen regeling. Het vijfde lid dient dan ook uit de aanhef te worden weggelaten.

8. Het in het zesde lid van de aanhef vermelde ministerieel besluit van 5 september 1996 betreffende de toekenning van toelagen aan de land- of tuinbouwbedrijfshoofden die beroep doen op een bedrijfsleidingsdienst, biedt geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit en wordt er ook niet door gewijzigd of opgeheven. De vermelding ervan is evenmin noodzakelijk voor een goed begrip van de ontworpen regeling.

Het zesde lid dient derhalve eveneens uit de aanhef te worden weggelaten.

Artikel 3

9. In fine van het eerste lid, 1°, schrijve men: "... bedoeld in Boek I, titel I, van het Wetboek van Vennootschappen of van een vereniging zonder winstoogmerk;".

Artikel 6

10. In het eerste lid van paragraaf 1 van dit artikel dient het koninklijk besluit van 31 mei 1933 met zijn juiste opschrift te worden vermeld (koninklijk besluit betreffende de verklaring af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen).

11.1. Artikel 6, § 1, tweede lid, van het ontwerp, bepaalt het volgende:

"Als de subsidie teruggevorderd wordt, zal het te kwader trouw ontvangen bedrag verhoogd worden met de wettelijke interest vanaf de datum van uitbetaling."

11.2. Een dergelijke regeling wijkt af van artikel 57, eerste lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, dat bepaalt dat de toelagetrekker tot onmiddellijke terugbetaling van de toelage gehouden is indien hij de voorwaarden niet naleeft waaronder de toelage verleend werd (1°), indien hij de toelage niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor ze verleend werd (2°) en indien hij de controle, bedoeld in artikel 56 van de gecoördineerde wetten, verhindert (3°) ³.

In dat verband moet worden opgemerkt dat, luidens artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de federale wet de algemene bepalingen vaststelt op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies. Krachtens artikel 71, § 1, van diezelfde bijzondere wet zijn, "tot de inwerkingtreding van de wet bedoeld in artikel 50, § 2, ... de vigerende bepalingen betreffende ... de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies ... van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappen en de gewesten".

Uit die bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijk kader ... in deze materies specifieke regels te bepalen" ⁴.

³De wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, heft deze bepaling op. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft, is de inwerkingtreding van die wet evenwel uitgesteld tot 1 januari 2007.

⁴Zie de memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (*Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/1, 37).

De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen) maken (en er) niet (kunnen van) afwijken" ⁵.

11.3. De ontworpen bepaling leidt er toe dat meer moet worden terugbetaald dan het bedrag van de verkregen subsidie.

Aldus vult het ontwerp artikel 57, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit aan en houdt het in dit opzicht een strengere regeling in dan die bedoeld in die gecoördineerde wetten.

Dergelijke regeling kan enkel bij of krachtens een decreet worden vastgesteld.

⁵*Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/18, 543.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT